

V Bruseli 30. novembra 2021
(OR. en)

14543/21

AUDIO 118
CULT 114
COMPET 877
MI 903
PI 124
TELECOM 447
ESPACE 120

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	13592/21
Predmet:	Závery Rady o zlepšovaní dostupnosti a konkurencieschopnosti európskeho audiovizuálneho a mediálneho obsahu

Delegáciám zasielame v prílohe závery Rady o zlepšovaní dostupnosti a konkurencieschopnosti európskeho audiovizuálneho a mediálneho obsahu, ktoré schválila Rada (vzdelávanie, mládež, kultúra a šport) na zasadnutí 29. – 30. novembra 2021.

**Závery Rady o zlepšovaní dostupnosti a konkurencieschopnosti európskeho audiovizuálneho
a mediálneho obsahu**

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE

UZNÁVA, ŽE:

1. Pre udržateľný rozvoj európskeho mediálneho sektora je čoraz dôležitejšia dostupnosť a skutočná prístupnosť európskeho audiovizuálneho a mediálneho obsahu, ktorá je neoddeliteľne spätá s propagáciou kultúrnej a jazykovej [...] rozmanitosti predstavujúcimi hlavné prvky jeho konkurencieschopnosti.
2. Na dosiahnutie uvedeného cieľa by sa vzhľadom na čoraz významnejšie miesto globálnych poskytovateľov služieb a platforiem v oblasti audiovizuálneho a mediálneho obsahu malo cielenými odvetvovými a prierezovými opatreniami zabezpečiť primerané postavenie európskych audiovizuálnych diel a mediálneho obsahu a stimulácia nových zdrojov financovania a distribučných modelov.
3. Význam uvedených opatrení narastá aj preto, že úroveň a štruktúru financovania európskeho audiovizuálneho obsahu výrazne ovplyvnila pandémia COVID-19. Tá urýchlila rôzne trhové trendy: rozširujúcu sa ponuku obsahu od online poskytovateľov a väčší dopyt po ňom, pokiaľ ide o podiel kinematografických a iných audiovizuálnych diel z rozličných vnútroštátnych trhov; vzťah medzi úspešnými uvedeniami diel v kinách a prostredníctvom videa na požiadanie (VOD) a nerovnomernú viditeľnosť takýchto diel na rôznych trhoch.¹

¹ Ročenka 2020/2021, Kľúčové trendy, Európske audiovizuálne observatórium (Rada Európy), Štrasburg 2021, s. 20 – 21.

4. Spolu s narastajúcim dopytom po obsahu dostupnom online sa objavujú obchodné modely financovania investícií zo strany poskytovateľov VOD a udeľovania licencií, pričom väčšinu európskeho audiovizuálneho a mediálneho obsahu stále produkujú tradiční hráči ako sú verejné a súkromné mediálne spoločnosti a nezávislí producenti, ktorí majú kapacitu na rozvoj nových projektov a nových talentov [...]. Hoci verejné financovanie je dôležitejšie v niektorých sektoroch oproti iným, zároveň pretrvávajú rozdiely medzi systémami a kapacitami jednotlivých krajín.
5. V dôsledku pandémie COVID-19 sa okrem toho prehĺbili aj rozdiely v príjmoch z internetovej reklamy a tradičnej reklamy. Aj keď televízna reklama si až do krízy spôsobenej ochorením COVID-19 dobre držala konkurenčnú pozíciu voči využívaniu internetovej reklamy, podiel online reklamy sa v roku 2021 zvýšil².
6. Audiovizuálny a mediálny obsah sa čoraz väčšmi šíri online, najmä na online platformách, a táto distribúcia zohráva dôležitú úlohu v toku príjmov mediálnych spoločností. Keďže kreatívny a kultúrny obsah, a to online aj offline, má pre Európu značný hospodársky potenciál, pre zachovanie demokratickej diskusie, plurality médií a kultúrnej a jazykovej rozmanitosti je dôležité, aby k nemu existoval spravodlivý prístup.
7. Ďalšie opatrenia na zlepšenie dostupnosti a konkurencieschopnosti európskeho audiovizuálneho a mediálneho obsahu by sa mali realizovať na základe týchto priorit:
 - a) kultúrna rozmanitosť;
 - b) propagácia a význam európskeho obsahu;
 - c) udržateľnosť.

² Ročenka 2020/2021, Kľúčové trendy, Európske audiovizuálne observatórium (Rada Európy), Štrasburg 2021, s. 46.

A. KULTÚRNA ROZMANITOSŤ

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE

UZNÁVA, ŽE:

8. Kultúrna rozmanitosť a tvorivosť pomáhajú európskemu audiovizuálnemu a mediálnemu sektoru obstať v konkurencii s ostatným široko dostupným obsahom na medzinárodnom trhu, a preto je dôležité posilniť kapacity týchto sektorov, aby dokázali osloviť širšie publikum, aby sa ich obsah mohol šíriť v širšom meradle a aby sa propagovali jeho rôzne prejavy, inovácie a talenty a zároveň sa zachovali naše strategické kultúrne hodnoty.
9. Širšiu dostupnosť je možné podporiť digitálnymi riešeniami, pričom pri dosiahnutí väčšej dostupnosti obsahu a zlepšení konkurencieschopnosti audiovizuálneho sektora môžu zásadne zavážiť koprodukcie, podpora cezhraničnej distribúcie, živý sektor nezávislých kín a distribúcie, podpora jazykovej rozmanitosti a slobody tvorby.

ZDÔRAZŇUJE, ŽE:

10. Koprodukcie, ako aj medzinárodná spolupráca medzi profesionálmi na všetkých úrovniach hodnotového reťazca (tvorba, školenie, vývoj, produkcia, propagácia, distribúcia) uľahčujú cezhraničnú distribúciu audiovizuálnych diel, prispievajú k rozvoju tohto sektora v partnerských krajinách a pomáhajú rozširovať kultúrne a hospodárske kontakty.
11. Medzinárodné koprodukcie podliehajú v súlade so zásadou subsidiarity rôznym systémom financovania a audiovizuálnym kapacitám v jednotlivých členských štátoch, pričom podiel rôznorodého európskeho obsahu na európskom a medzinárodnom trhu sa tiež líši.

12. Na to, aby sa európske audiovizuálne diela presadili na európskom aj medzinárodnom trhu je veľmi dôležité, aby ich obsah spĺňal prísne normy v oblasti kvality a inovácie, odrážal kultúrnu a tematickú rozmanitosť európskej spoločnosti a aby bol prípadne prítiažlivý aj v medzinárodnom meradle.
13. Historická a kultúrna hodnota audiovizuálnych archívov je pre tento sektor významným prínosom a musí sa zachovať, aby sa uľahčilo šírenie a prípadné opakované použitie obsahu vo verejnom záujme.
14. Pokiaľ ide o slobodu tvorby, je dôležité chrániť slobodu prejavu, pluralitu médií a rozmanitosť názorov a myšlienok, ktoré patria medzi základné hodnoty Európskej únie.
15. Osobitná pozornosť by sa mala venovať dostupnosti obsahu pre osoby so zdravotným postihnutím a pre starších ľudí.
16. Verejnoprávne médiá zohrávajú v Európe významnú úlohu pri ochrane verejného záujmu, podpore rozmanitosti názorov, vytváraní nového a inovatívneho obsahu a myšlienok a pri boji proti dezinformáciám a nepodloženým tvrdeniam.
17. Spravodlivé odmeňovanie autorov, producentov a ostatných držiteľov práv je nevyhnutné pre ich slobodu tvorby a ekonomickú nezávislosť, ako aj pre udržateľnosť, originalitu a konkurencieschopnosť mediálneho sektora.
18. Rodovo vyvážená a sociálne inkluzívna účasť pomáha zlepšovať kvalitu a rozširovať horizonty európskeho audiovizuálneho a mediálneho obsahu.

VYZÝVA ČLENSKÉ ŠTÁTY A EURÓPSKU KOMISIU, ABY V RÁMCI SVOJICH PRÁVOMOCÍ:

19. uľahčovali koprodukcie, najmä podporou európskeho koprodukčného modelu, a propagovali ich šírenie v zúčastnených krajinách i mimo nich a aby pritom zohľadňovali meniaci sa kontext investícií zo strany poskytovateľov VOD³.
20. Nabádali na výmenu know-how v oblasti koprodukcí a podporovali spoluprácu pri vývoji koprodukcí a medzi profesionálmi v celom hodnotovom reťazci od raného štádia.
21. Vypracovali lepšie politiky na zvýšenie konkurencieschopnosti európskeho audiovizuálneho sektora podporou vytvárania kvalitného európskeho obsahu, ktorý dokáže osloviť širšie publikum a aby zároveň poskytovali podporu autorom a autorkám ako kľúčovým tvorcom obsahu a koprodukciam, ako aj distribútorom pôvodného obsahu.
22. Nabádali na väčšiu dostupnosť pôvodného obsahu v rôznych jazykových verziách a podporovali vývoj digitálnych riešení, ktoré napomôžu jazykovej rozmanitosti a umožnia sledovať obsah v pôvodnom jazyku.
23. S ohľadom na analýzu a očakávania publika podporovali rozvoj účinných marketingových nástrojov a stratégií pre filmové publikum a posilňovali mediálnu a filmovú gramotnosť.
24. Zaviedli stimuly, ktorými sa aktéri audiovizuálneho sektora budú pri rešpektovaní slobody tvorby nabádať, aby sa usilovali dosiahnuť rovnosť, rozmanitosť a inkluzívnosť, a aby tak podporovali rodovú rovnováhu a sociálnu rozmanitosť pri tvorbe obsahu.
25. Usilovali sa pri rešpektovaní príslušných práv duševného vlastníctva o to, aby sa obsah národných archívov a kultúrnych filmových inštitútov zachoval a propagoval a aby sa zlepšila jeho dostupnosť.

³ V tejto súvislosti bude mať veľký význam správa pracovnej skupiny OMK o koprodukciami.

VYZÝVA EURÓPSKU KOMISIU, ABY:

26. Naďalej prostredníctvom podprogramu MEDIA v rámci programu Kreatívna Európa podporovala siete európskych nezávislých služieb VOD, ktoré majú vysoký podiel európskeho obsahu a zviditeľňujú ho rôznymi aktivitami.
27. Pokračovala prostredníctvom Európskeho filmového fóra v procese konzultácií s členskými štátmi a všetkými zainteresovanými stranami o tom, ako zintenzívniť dlhodobý obeh európskeho obsahu pochádzajúceho z koprodukcii a iných foriem cezhraničnej spolupráce, a aby zároveň zohľadnila výsledky dialógu s audiovizuálnym priemyslom o zlepšovaní cezhraničného prístupu k audiovizuálnemu obsahu a jeho dostupnosti, ohláseného v rámci akčného plánu pre médiá.

B. PROPAGÁCIA A VÝZNAM EURÓPSKEHO OBSAHU

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE

UZNÁVA, ŽE:

28. Prístup k rozmanitému audiovizuálnemu obsahu a informáciám vo všetkých jazykoch EÚ, ako aj ku spoľahlivému a dôveryhodnému obsahu, je mimoriadne dôležitý.
29. Verejnoprávne médiá zohrávajú v Európe významnú úlohu pri ochrane demokratických hodnôt, podpore rozmanitosti názorov a zlepšovaní dostupnosti a konkurencieschopnosti európskeho obsahu, najmä ak využívajú inovačné technologické nástroje.
30. Nariadenia o propagácii a význame európskeho audiovizuálneho a mediálneho obsahu by mali zohrávať dôležitú úlohu pri zabezpečovaní plurality médií, zvyšovaní kultúrnej rozmanitosti, posilňovaní medzinárodnej konkurencieschopnosti a propagácii nezávislej produkcie.
31. Nájst' európske diela na platformách VOD môže byť pre spotrebiteľov náročné v porovnaní s tradičnými spôsobmi distribúcie. Preto je dôležité vykonať analýzu trhu a vyhodnotiť účinnosť opatrení na zvýšenie významu európskeho obsahu.

VYZÝVA ČLENSKÉ ŠTÁTY A EURÓPSKU KOMISIU, ABY V RÁMCI SVOJICH PRÁVOMOCÍ:

32. Urýchlili transpozíciu revidovanej smernice o audiovizuálnych mediálnych službách⁴, keďže účinné vykonávanie tejto smernice prispeje k zlepšeniu online prístupu k európskym dielam.
33. Podnecovali diskusiu o existujúcich a navrhovaných riešeniach týkajúcich sa propagácie európskych diel a umožnili výmenu najlepších postupov v oblasti zvyšovania významu európskych diel podľa rozličných obchodných modelov.
34. Rozvíjali výmenu najlepších postupov a posilňovali spoluprácu medzi regulačnými orgánmi v audiovizuálnej oblasti a organizáciami financujúcimi filmy.
35. Usilovali sa o to, aby sa legálne dostupný a kreatívny obsah vo všetkých jazykoch Európskej únie dal lepšie a ľahšie nájsť online, najmä prostredníctvom online nástrojov ako je Agorateka⁵ a aby bolo možné tento obsah ľahko identifikovať v množstve iného obsahu.
36. Podporovali rozvoj databáz ako je Lumiere VOD⁶ v snahe uľahčiť vyhľadávanie krajiny pôvodu európskych diel.
37. Rozvíjali neustálu podporu distribúcie európskych diel v kinách vrátane podpory menších a nezávislých distribútorov smerom k šíreniu najrozmanitejších európskych filmov a podporovali festivaly ako miesta, kde sa skutočne prezentuje originálny a rozmanitý obsah, a to na národnej, európskej aj medzinárodnej úrovni.

⁴ Smernica o audiovizuálnych mediálnych službách (pozri odkaz v prílohe).

⁵ Paneurópsky portál Úradu Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO):
<https://agorateka.eu/ea/About>.

⁶ Prvý online register európskych filmov dostupných prostredníctvom VOD, ktorý uviedlo Európske audiovizuálne observatórium 16. apríla 2019 v Rade Európy.

38. Posúdili a prediskutovali súčasnú situáciu európskych diel v Európskej únii a pritom zohľadnili trhovú pozíciu jednotlivých zainteresovaných strán a všetky ostatné relevantné faktory (rovnaké podmienky, audiovizuálne a jazykové špecifiká jednotlivých krajín, aktuálnu definíciu európskych diel⁷ atď.), s cieľom zaistiť pre európske diela rozmanitý, spravodlivý a vyvážený trh.
39. Zamysleli sa, s ohľadom na existujúcich európskych poskytovateľov, nad digitálnou a technologickou suverenitou Európy a v spolupráci s verejnoprávnymi médiami vypracovali analýzu prínosu prípadnej európskej platformy, na ktorej by sa obsah z členských štátov sprístupňoval čo najväčšiemu počtu občanov EÚ, pričom by sa zároveň zabezpečilo dodržiavanie práv duševného vlastníctva a aktuálnych právnych predpisov v oblasti hospodárskej súťaže a štátnej pomoci.
40. Nabádali verejnoprávne médiá, aby nezávislým producentom poskytovali nové príležitosti na vytváranie a propagáciu európskeho obsahu.
41. Rozvíjali a podnecovali nové programy na podporu produkcie a distribúcie európskych audiovizuálnych diel zameraných na deti a mladých dospelých.

VYZÝVA EURÓPSKU KOMISIU, ABY:

42. Naďalej aktívne uľahčovala bezproblémové vykonávanie smernice o audiovizuálnych mediálnych službách prostredníctvom presného monitorovania, podávania správ a podpory členských štátov.
43. Analyzovala situáciu na európskom audiovizuálnom trhu a zamerala sa pri tom na hlavné výzvy a nerovnováhy z pohľadu EÚ a ich možné riešenia.

⁷ Podľa smernice o audiovizuálnych mediálnych službách.
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32010L0013&from=SK>.

C. UDRŽATEĽNOSŤ

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE

ZDÔRAZŇUJE, ŽE:

44. Ak sa chce mediálny sektor udržateľne rozvíjať, musí rozvíjať svoje silné stránky (napr. kreativitu a kultúrnu rozmanitosť), sprístupňovať a zviditeľňovať obsah a prispôsobovať sa výzvam a príležitostiam, ktoré prináša digitálna transformácia.
45. Platformy a online poskytovatelia ako globálni aktéri digitálneho hospodárstva zohrávajú dôležitú úlohu pri zabezpečovaní dostupnosti, prístupnosti a distribúcie obsahu. Zároveň sú čoraz dôležitejší pre demokratickú diskusiu, kultúrnu rozmanitosť, dodržiavanie základných práv a hodnôt, ochranu maloletých pred škodlivým obsahom a ochranu práv duševného vlastníctva.
46. Územné a výlučné licenčné práva sú nevyhnutné pre slobodu tvorby, udržateľnosť a financovanie odvetvia, ako aj pre vytváranie základu rozvoja nových obchodných modelov.

VYZÝVA ČLENSKÉ ŠTÁTY A EURÓPSKU KOMISIU, ABY V RÁMCI SVOJICH PRÁVOMOCÍ:

47. Podporovali licenčné postupy zamerané na zabezpečenie spravodlivejšieho vzťahu medzi poskytovateľmi VOD, platformami, nezávislými producentmi a inými držiteľmi práv v rámci hodnotového reťazca, a tiež aby sa usilovali o rozvoj opatrení, ktoré majú umožniť transparentné a komplexné informovanie o využívaní audiovizuálnych diel pri online službách, vrátane možnosti získať údaje o celkovom počte pozretí v jednotlivých krajinách.

48. Podporovali konkurencieschopnosť európskeho audiovizuálneho sektora s ohľadom na úlohu, ktorú zohrávajú v systéme financovania európskych diel územné a výlučné licenčné práva. Otázka licenčných práv by sa mala zaradiť aj do dialógu o šírení audiovizuálnych diel ohláseného v akčnom pláne pre médiá.
49. Propagovali a podporovali prístupy financovania, ktoré sa zameriavajú na inovácie, rast, technológie a štruktúru priemyslu.
50. Ďalej podporovali príslušné opatrenia v rámci akčného plánu pre médiá zamerané na rozvoj transformácie a odolnosti nezávislých audiovizuálnych a mediálnych spoločností, najmä MediaInvestu, ktorého cieľom je zvýšiť investície do audiovizuálnej produkcie a distribúcie, a zároveň je interaktívnym nástrojom usmerňujúcim mediálne spoločnosti prostredníctvom rôznych podporných nástrojov.
51. Nabádali na zvyšovanie objemu európskych audiovizuálnych diel v katalógoch diel na požiadanie prostredníctvom kvalitných filmov pokrývajúcich širokú škálu tém a rôzne vekové skupiny a posúdili možnosť vytvárania verejno-súkromných partnerstiev na šírenie kvalitného obsahu na národnej, európskej a medzinárodnej úrovni.
52. Zamerali sa na investovanie do odolnosti občanov prostredníctvom opatrení v oblasti digitálnej a mediálnej gramotnosti zameranými na získavanie znalostí a kritické myslenie. Ich pomocou by mali používatelia byť schopní identifikovať nezákonný obsah a dezinformácie, ako aj pochopiť, akými algoritmami sa riadia odporúčania a dokázať nájsť požadovaný obsah.
53. Posilňovali a zlepšovali vzdelávanie profesionálov a spoločností, aby sa títo dokázali prispôsobiť meniacemu sa modelu tvorby a distribúcie v kontexte systémov založených na umelej inteligencii a podporovali procesy rekvalifikácie a zvyšovania úrovne zručností.

54. Propagovali a podporovali nové možnosti, ktoré v oblasti distribúcie obsahu prináša digitálne hospodárstvo, s osobitným dôrazom na spravodlivú rovnováhu medzi vývojom systémov umelej inteligencie a tým, ako využívajú obsah, s cieľom zaručiť konkurencieschopnosť odvetvia umelej inteligencie aj audiovizuálneho a mediálneho sektora. V tejto súvislosti by mali zabezpečiť rovnaké podmienky pre príslušné zainteresované strany a pomôcť audiovizuálnemu a mediálnemu sektoru prosperovať bez toho, aby sa narušila dynamika inovácií.
55. Prijali na vnútroštátnej úrovni a na úrovni EÚ všetky potrebné opatrenia na zabránenie prístupu k nezákonnému audiovizuálnemu obsahu a zaviedli účinné presadzovanie práva online proti porušovaniu právnych predpisov v komerčnom rozsahu.
56. Prijali všetky potrebné opatrenia na to, aby mohol mediálny sektor využiť príležitosti, ktoré prináša Európska zelená dohoda a európsky právny predpis v oblasti klímy.
57. Prerokovali prípadné politické iniciatívy súvisiace s rámcom pre reklamu na internete v snahe zabezpečiť spravodlivé pravidlá reklamy na internete a tradičnej reklamy s ohľadom na audiovizuálny a mediálny obsah.
58. Chránili nezávislosť mediálnych organizácií a podľa potreby prijali opatrenia na zaručenie transparentnosti a plurality v mediálnom sektore.

VYZÝVA EURÓPSKU KOMISIU, ABY:

59. Zmiernila administratívne zaťaženie spojené s prístupom k financovaniu európskeho obsahu a zároveň plne dodržiavala požiadavky nariadenia o rozpočtových pravidlách.

Závery Rady

- Závery Rady o posilnení európskeho obsahu v digitálnom hospodárstve (Ú. v. EÚ C 457, 19.12.2018, s. 2)
- Závery Rady o zlepšení cezhraničného šírenia európskych audiovizuálnych diel s dôrazom na koprodukcie (Ú. v. EÚ C 192, 7.6.2019)
- Závery Rady o ochrane slobodného a pluralitného mediálneho systému (Ú. v. EÚ C 422, 7.12.2020)
- Závery Rady o mediálnej gramotnosti v neustále sa meniacom svete (Ú. v. EÚ C 193, 9.6.2020, s. 23)
- Závery Rady „Európske médiá v digitálnej dekáde: akčný plán na podporu obnovy a transformácie (Ú. v. EÚ C 210, 3.6.2021, s. 1)
- Závery Rady o pracovnom pláne pre kultúru na roky 2019 – 2022 (Ú. v. EÚ C 460, 21.12.2018, s. 12)

Legislatívne akty

- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/13/EÚ z 10. marca 2010 o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb (smernica o audiovizuálnych mediálnych službách) (Ú. v. EÚ L 303, 28. 11. 2018)
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/818 z 20. mája 2021, ktorým sa zriaďuje program Kreatívna Európa (na obdobie 2021 až 2027) a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1295/2013 (Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 34)

Oznámenia a odporúčania Komisie

- Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Európske médiá v digitálnej dekáde: akčný plán na podporu obnovy a transformácie, COM(2020) 784 final
- Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o akčnom pláne pre európsku demokraciu, COM(2020) 790 final
- Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Formovanie digitálnej budúcnosti Európy, COM(2020) 67 final
- Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Maximálne využitie inovačného potenciálu EÚ – Akčný plán pre oblasť duševného vlastníctva na podporu obnovy a odolnosti EÚ, COM(2020) 760 final

Iniciatívy Európskeho parlamentu

- Správa o umelej inteligencii vo vzdelávaní, v kultúre a audiovizuálnom sektore (2020/2017(INI))

Štúdie Európskeho audiovizuálneho observatória

- Ročenka 2020/2021, Kľúčové trendy, Európske audiovizuálne observatórium (Rada Európy), Štrasburg

Rada Európy

- Európsky dohovor o filmovej koprodukcii, 1992